

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΙΒ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Ματ. 19,
25.

ΤΑ μαθήματα τῆς τελειότητος τὰ διδασκόμενα ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου τοὺς μὲν μακαρίους ἀποστόλους τοσοῦτον ἐξέπληξαν, ὥστε ἐξεβόησαν τὸ « Τίς ἄρα » δύναται σωθῆναι »; τὸν δὲ παραβάτην Ἰουλιανόν, ὅστις ἀποστάς τῆς πίστεως, καὶ τῶν φρενῶν αὐτοῦ ἀπέστη, τοσοῦτον κατέπληξαν, ὥστε ἐτόλμησε καὶ εἶπεν, ὅτι ἡ τούτων ἐκπλήρωσις ἐστὶν ἔργον ἀδύνατον. Τί δὲ ἄρα περὶ τούτων συλλογίζονται

(ΚΥΡΙΑΚ. ΕΥΑΓΓ. ΤΟΜ. Α.)

οἱ σημερινοὶ Χριστιανοί; Ἴσως οἱ μὲν ἐκπλήττονται ὡς οἱ ἀπόστολοι, οἱ δὲ ἀπιστοῦσιν ὡς ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης καὶ ἄπιστος. Ἀλλὰ μετὰ τοσαῦτα παραδείγματα ἐκείνων, οἵτινες, καταφρονήσαντες πλούτου καὶ δόξης, ἔφθασαν εἰς τὴν εὐαγγελικὴν τελειότητα, καὶ ἐκείνων, οἵτινες, πλούσιοι ὄντες καὶ ἔνδοξοι, πάσας τὰς ἐντολάς τοῦ θεοῦ ἐφύλαξαν, καὶ τῆς οὐρανόθεν ζωῆς καὶ βασιλείας κληρονόμοι γεγό-

νασιν, οὐδὲ ἡ ἐκπληξίς, οὐδὲ ἡ ἀπιστία ἔχει τόπον. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸ ἔργον ἐστὶ δυσκολώτατον καὶ σχεδὸν ἀδύνατον κατὰ τὰς φυσικὰς τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις· τὸ αὐτὸ δὲ ἐστὶ δυνατόν καὶ εὐκολόν τῇ ἐνεργείᾳ τῆς παντοδυνάμου τοῦ θεοῦ χάριτος. Ἀκούσωμεν τὴν ἐξήγησιν ὅλης τῆς εὐαγγελικῆς διηγήσεως, ἵνα καταλάβωμεν πῶς καὶ εἰς ποίους τὰ δύσκολα καὶ ἀδύνατα γίνονται δυνατὰ καὶ εὐκολα.

Ματ. 19, 16. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτόν, καὶ λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;

Λουκ. 18, 48. Ο νεανίσκος οὗτος οὐ μόνον ἦν πλούσιος, ἀλλὰ καὶ ἄρχων, ὡς ἐσημείωσεν ὁ θεηγόρος Λουκᾶς· ὅτι δὲ προσῆλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν « Οὐχὶ πειράζων αὐτόν », ὡσπερ ὁ νομικός, φανερόν ἐστιν ἐκ τῆς εὐλαβείας, μεθ' ἧς προσῆλθε, κλίνας τὰ γόνατα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· φανερόν δὲ μάλιστα ἐξ ὧν ἔγραψεν ὁ ἱερός Μάρκος, δηλώσας, ὅτι « Ὁ Ἰησοῦς, ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτόν ». Ἐὰν δὲ προσήρχετο μετὰ ὑποκρίσεως καὶ δόλου, οὐκ ἠγάπα αὐτόν ὁ καρδιογνώστης Χριστός. Οὗτος ὁ νέος ἤκουσεν, ὡς φαίνεται, τὰς τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀγαθοεργίας καὶ εὐεργεσίας, ἐτι δὲ καὶ ὅτι διδάσκει μαθήματα περὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς· ὅθεν ἦλθε πρὸς αὐτόν, ἵνα ἀκούσῃ καὶ μάθῃ τίνι τρόπῳ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἐπίστευεν οὖν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐστὶ διδάσκαλος καὶ ἀγαθός, οὐχὶ

δέ, ὅτι ὁ αὐτός ἐστὶ καὶ θεός. Τοῦτο ἐφάνε-
ρωσεν ἡ ἀπόκρισις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Ματ. 19, 17. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός· εἰ δὲ θέλῃς εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς.

Ἐὰν ὁ νεανίσκος ἐπίστευεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐστὶ θεός, οὐκ ἔλεγε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς τὸ « Τί με λέγεις ἀγαθόν »; εἶπε δὲ τοῦτο, ὡς ἂν εἶλεγε· Σὺ μὴ πιστεύων, ὅτι εἰμὶ θεός, διὰ τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐ μόνον ἀνθρώπος, ἀλλ' οὐδὲ ἄγγελος ἐστὶ φύσει ἀγαθός· διότι καὶ οἱ ἀνθρώποι καὶ οἱ ἄγγελοι ἔχουσι τὴν ἀγαθότητα οὐ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ κατὰ χάριν, οὐδὲ ὑπερτελείαν, ἀλλ' ἀτελεῆ, συγκρινομένην τῇ τοῦ θεοῦ ἀγαθότητι· εἷς δὲ καὶ μόνος ὁ θεός κατὰ φύσιν, ἔχει ὑπερτελείαν καὶ ἀμετάτρεπτον τὴν ἀγαθότητα, πηγὴ ἀγαθότητος ὣν καὶ πάσης ἀγαθοσύνης χορηγός. Ταῦτα οὖν νοθετικῶς ἅμα καὶ ἐλεγκτικῶς εἰπὼν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀποκρίνεται ἔπειτα εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτοῦ, λέγων· ἐὰν θέλῃς εἰσελθεῖν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς. Ἐκ τούτων μανθάνομεν πρῶτον μὲν, ὅτι ἀναγκαία ἐστὶν ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν σωτηρίαν· θέλησις δὲ ἐλευθέρα, καὶ οὐχὶ βεβιασμένη· « Ἴδι δὲ θέλῃς » ἐὰν θέλῃς· δεύτερον δέ, ὅτι ἡ μόνη θέλησις τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἐξαρκεῖ, ἀλλ' ἀναγκαία ἐστὶ καὶ ἡ φυλακὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ· « Τήρησον τὰς ἐντολάς »· τρίτον, ὅτι, ὅστις θέλῃ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, φυλάξῃ δὲ τὰς ἐντολάς τοῦ θεοῦ, ἐκεῖνος ἀναμφιδόλως σώ-

ζεται. « Εἰ δὲ θέλῃς εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, »
 » τήρησον τὰς ἐντολάς. » Τί δὲ πρὸς ταῦ-
 τα ἀπεκρίθη ὁ νεανίσκος;

Ματ. 19,
18.

19. Λέγει αὐτῷ, ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς
 εἶπε, τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύ-
 σεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυ-
 ρήσεις· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
 τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

Ἐνόμιζεν ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅτι ἄλλη ἀρε-
 τὴ καὶ οὐχὶ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐν τῷ νόμῳ
 τοῦ Μωϋσέως θείων ἐντολῶν εἰσάγει τὸν
 ἄνθρωπον εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν· διὸ ἐξ ἀρ-
 χῆς μὲν ἠρώτα· « Τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω
 » ζωὴν αἰώνιον »; ἔπειτα πάλιν ἠρώτησε,
 καὶ ποῖαι εἰσὶν αἱ ἐντολαὶ αἱ εἰσαγούσαι εἰς
 τὴν αἰώνιον ζωὴν; Ὁ δὲ Κύριος προβάλλει
 αὐτῷ συντόμως αὐτὰς τὰς τοῦ θεοῦ ἐν-
 τολάς τὰς ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Μωϋσέως πλα-
 τύτερον περιεχομένας. Βλέπε δὲ τὴν τοῦ
 Κυρίου ἀπειρον σοφίαν· ἐπειδὴ προηγεῖ-
 ται ἡ ἀποχὴ τῶν κακῶν τῆς κατορθώ-
 σεως τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τὸ « Ἐκκλινον ἀπὸ
 » κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν », πρὸς τού-
 τοις δὲ εὐκολωτέρα ἐστὶν ἡ φυγὴ τῆς ἀ-
 μαρτίας ἢ ἡ ἀπόρθωσις τῆς ἀρετῆς·
 διὰ τοῦτο πρῶτον προβάλλει τὰς ἐντολάς
 τὰς διδασκούσας τὴν φυγὴν τῶν ἀμαρ-
 τημάτων, λέγων· « Οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύ-
 » σεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις »· ἔ-
 πειτα τὰς ἐντολάς, δι' ὧν κατορθοῦται ἡ ἀ-
 ρετή· « Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μη-
 » τέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
 » σεαυτόν ».

Ψαλ. 33,
14.

Βασίλ. εἰς
τὴν Σερ.

Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάντα ^{Ματ. 19,}
 ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου
 τί ἔτι ὑστερῶ;

20.

Ταῦτα ἔλεγεν, οὐχ ὑποκρινόμενος, οὐδὲ ^{Χρυσ. εἰς}
 ὡς πειράζων τὸν Ἰησοῦν Χριστόν· ἐὰν ὑ-
 ποκριτῆς ἦν καὶ ψεύστης, οὐκ ἠγάπα αὐ-
 τὸν ὁ Χριστός· ἀληθῶς δὲ ἐκ παιδικῆς αὐτοῦ
 ἡλικίας ἐφύλαξε τὰς τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου
 ἐντολάς· λογιζόμενος ὅμως τῆς ἀνταποδό-
 σεως τὸ μεγαλεῖον, ὀλίγος καὶ οὐκ ἀντά-
 ξιος τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐφαίνετο αὐτῷ ὁ ὑ-
 πὲρ τῆς φυλακῆς τῶν ἐντολῶν καταδαλλό-
 μενος πρόσκαιρος κόπος· διὸ ὑποπτεούμε-
 νος, ὅτι χρεῖαν ἔχει καὶ ἄλλων κατορθω-
 μάτων, ἠρώτα, λέγων· « Τί ἔτι ὑστερῶ; »
 τί μοι λείπει ἔτι, ἵνα ἄξιός γένωμαι τῆς
 αἰωνίου ζωῆς;

Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλῃς ^{Ματ. 19,}
 τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου ^{21.}
 τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς
 καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ
 δεῦρο ἀκολούθει μοι.

Σώζει ναὶ τὸν εἰς Χριστὸν πιστεύοντα
 ἢ φυλακὴ τῶν θείων ἐντολῶν τῶν ἐν τῷ
 Μωσαϊκῷ νόμῳ, καὶ εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὴν
 ζωὴν τὴν αἰώνιον, ὡς φανερόν ἐστιν ἐκ
 τούτων τῶν λόγων τοῦ Κυρίου· « Εἰ θέλῃς
 » εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐν-
 » τολάς »· οὐ δύναται δὲ ἀναβιβάσαι αὐτὸν
 εἰς τὴν τελειότητα, τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγίου εὐ-
 αγγελίου διδασκομένην. Ἐπιβεβαιῶ τοῦτο ὁ
 θεηγόρος Παῦλος, λέγων· « Οὐδὲν γὰρ ἐ- ^{ἔδρ. 7,}
 » τελείωσεν ὁ νόμος· σκιά γὰρ ἔχων ὁ νό- ^{19.}
 » μος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν ^{αὐτ. 10,}
 1.

» τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυ-
 » τὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἅς προσφέρου-
 » σιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύναται τοὺς
 » προσερχομένους τελειῶσαι ». Σημείωσε δέ,
 ὅτι ἄλλη ἢ δόξα τῶν σεσωσμένων, καὶ ἄλλη
 ἢ δόξα τῶν καταξιωθέντων τῆς εὐαγγελικῆς
 τελειότητος, ἤγουν τῶν ἀγίων· διότι εἰς
 μὲν τοὺς φύλακας τῶν ἐντολῶν ἐπηγγέλθη
 ὁ Κύριος τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν·
 « Εἰ δὲ θέλῃς εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τή-
 » ρησον τὰς ἐντολάς »· εἰς δὲ τοὺς τε-
 λείους, « Ἐθσαυρόν ἐν οὐρανῷ », ἤγουν ὑπερ-
 βάλλουσαν οὐράνιον δόξαν· « Καὶ ἔξεις
 » Ἐθσαυρόν ἐν οὐρανῷ ». Οἱ τέλειοι, ἤγουν
 οἱ ἅγιοι, οὐ μόνον κληρονομοῦσι τὴν αἰώνιον
 ζωὴν ὡς καὶ οἱ σεσωσμένοι, ἀλλὰ καὶ ἀπο-
 λαμβάνουσι τοὺς Ἐθσαυροὺς τῆς θείας δόξης·
 τοῦτο δὲ ἐστίν, ὅπερ ἀλλαχοῦ εἶπεν ὁ σω-
 τὴρ ἡμῶν· « Ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζωὴν ἔχωσι,
 » καὶ περισσὸν ἔχωσιν », ἤγουν, ἵνα ἔχωσιν
 οἱ ἅγιοι οὐ μόνον τὴν αἰώνιον ζωὴν, καθὼς
 καὶ οἱ σεσωσμένοι, ἀλλὰ καὶ ἔτι πλέον,
 τούτεσι τὴν πλουσιωτάτην ἀπόλαυσιν τῆς
 θείας δόξης. Ὅτι δὲ βαθμοὶ εἰσι δόξης καὶ
 μακαριότητος, αὐτὸς ὁ Κύριος ἐφάνέρωσεν,
 εἰπὼν· « Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου πολ-
 » λαὶ μοναὶ εἰσὶ ». Καθὼς δὲ πάντες οἱ ἄν-
 θρωποι οὐκ ἐπίσης βλέπουσι τὸ αὐτὸ φῶς,
 ἀλλ' οἱ μὲν περισσότερον, οἱ δὲ ὀλιγώτερον,
 κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν ὀμμά-
 των αὐτῶν· οὕτως οὐδὲ πάντες οἱ δίκαιοι
 ἐπίσης ἀπολαμβάνουσι τῆς αὐτῆς δόξης
 τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οἱ μὲν περισσοτέρας, οἱ δὲ
 ὀλιγωτέρας, κατὰ ἀναλογίαν τῶν ἐναρέτων
 κατορθωμάτων αὐτῶν. Ἐκ τούτων μανθά-
 γομεν, ὅτι ἡ μὲν φυλακὴ τῶν ἐντολῶν τοῦ

νόμου τοσοῦτον ἀναγκαία ἐστίν, ὥστε οὐδεὶς
 χωρὶς αὐτῆς δύναται σωθῆναι· ἡ δὲ τελειό-
 τῆς ἢ εὐαγγελικῆς ἐστὶν ἔργον οὐκ ἀναγκαῖον
 πρὸς σωτηρίαν, ἀλλὰ προαιρετικόν, ὑπερ-
 βαλλούσης δόξης πρόξενον. Ἐὰν μὲν φυλάξω
 τὰς ἐντολάς, σώζομαι· ἐὰν δὲ παραβῶ αὐ-
 τὰς, κολάζομαι· ἐὰν μὲν ἀναβῶ εἰς τὴν
 εὐαγγελικὴν τελειότητα, γίνομαι τέλειος
 μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἅγιος,
 « Καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι », καὶ ὑπερδοξά-
 ζομαι ἐν οὐρανοῖς, « Καὶ ἔξεις Ἐθσαυρόν ἐν
 » οὐρανῷ »· ἐὰν δὲ μείνω ἐστερημένος τῆς
 τελειότητος, σώζομαι, ἀλλ' οὐ γίνομαι ἅγιος,
 οὐδὲ ὑπερδοξάζομαι. Ἐπιβεβαιωθῶ ταῦτα ὁ
 μέγας Θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός,
 λέγων· « Τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας τὰ μὲν
 » ἀνάγκη ἔχει τοῖς ἐπιταττομένοις, ἃ καὶ
 » μὴ φυλάττουσι κίνδυνος· τὰ δὲ οὐκ ἀνάγκη
 » κη, αἴρεσιν δέ, ἃ φυλάττουσι μὲν τιμὴν
 » καὶ ἀντίδοσιν, μὴ φυλάττουσι δέ, οὐδ' ὄν-
 » τιν' οὖν κίνδυνον »· καὶ μετ' ὀλίγα· « Ὡ-
 » σπερ γὰρ οὐχ ὅστις οὐ κολάσειως ἄξιος,
 » ἤδη καὶ ἀναρρήσειως, οὕτως οὐχ ὅστις
 » ἀναρρήσειως, ἤδη καὶ τιμωρίας ». Βλέπε
 δὲ πῶς δι' ὀλίγων ῥημάτων περιέγραψεν ὁ
 θεάνθρωπος τὴν τελειότητα· Πώλησον, λέ-
 γει, τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ δὸς αὐτὰ τοῖς
 πτωχοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι, ἤγουν,
 γενοῦ μιμητὴς μου. Φανερόν δὲ ἐστίν, ὅτι
 ὁ ξένος τοῦ κόσμου καὶ μιμητὴς τῶν ἀρε-
 τῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ
 ἄνθρωπος ὁ τέλειος, καὶ οὐράνιος, καὶ ἅγιος.
 Τί δὲ ἀπεκρίθη ὁ νεανίσκος, ἀκούσας τὰ
 περὶ τῆς τελειότητος μαθήματα;

Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον Ματ. 19, 22.

1ο αὐτ. 10,
10.

αὐτ. 14,

Ναζιανζηνός,
τῷ Ἰ. Γρηγόρι.
λόγ.

10.

10.

γον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ νεανίας, ἀπόκρισιν μὲν οὐδεμίαν ἔδωκεν, ἀνεχώρησε δὲ λυπούμενος. Τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι παράδοξον. « Οὐ » πάντες, εἶπεν ὁ Κύριος, χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον », ἤγουν τὸν περὶ τῆς τελειότητος λόγον. « ὁ δυνάμενος χωρεῖν, » χωρεῖτω. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ « σὰρξ ἀσθενής » ἤθελε τὸ πνεῦμα τοῦ νεανίσκου τὴν τελειότητα, ἠρώτα ποῖον τὸ ὑστέρημα αὐτοῦ, « Τί ἔτι ὑστερῶ; » ἵνα ἀναπληρώσῃ αὐτό, καὶ φθάσῃ εἰς τῆς ἀρετῆς τὸ ὕψος, ἀλλ' ἡ σὰρξ ἠγαντιοῦτο· ὁ πολὺς πλοῦτος καὶ ἡ ἀξία ἐκράτουν δεδεμένην τὴν ἑαυτοῦ θέλησιν· ὅθεν ἀνεχώρησε λυπούμενος, ὅτι οὐχ ὑπήκουσε τῇ οὐρανίῳ συμβουλῇ τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ κατηξιώθη τῆς χάριτος τῆς εἰς τοὺς τελείους καὶ ἀγίους διδομένης.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν· εὐκοπώτερόν ἐστι κάμιλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν.

Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ νεανίσκος οὐκ ἐχώρησε τὸ περὶ τῆς τελειότητος μάθημα, παύει μὲν τὸν περὶ τούτου λόγον, λαλεῖ δὲ γενικῶς περὶ τῆς τῶν πλουσίων σωτηρίας· καὶ πρῶτον μὲν λέγει, ὅτι δυσκόλως οἱ πλούσιοι σώζονται· ἔπειτα διὰ τοῦ παρα-

δείγματος τῆς ῥαφίδος, ἤγουν τῆς βελόνης, καὶ τῆς καμίλου, ἤγουν τοῦ σχοινίου, δι' οὗ οἱ ναῦται δεσμεύουσι τὴν ἄγκυραν, τοσοῦτον προάγει τὴν δυσκολίαν, ὥστε ἐγγίζει εἰς τὸ ἀδύνατον. Ἀληθῶς δὲ « εὐκοπώτερον ἐστίν », ἤγουν ὀλιγώτερος κόπος ἐστὶν ἀναγκαῖος, ἵνα διέλθῃ τὸ σχοινίον τῆς ἀγκύρας διὰ τοῦ τρυπήματος τῆς βελόνης, τοῦ κόπου τοῦ ἀναγκαίου εἰς τὸν πλούσιον διὰ τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν· διότι τὸ σχοινίον τῆς ἀγκύρας διέρχεται διὰ τοῦ τρυπήματος τῆς βελόνης, ἐὰν κατασκευάσῃς μεγάλην βελόνην ἔχουσαν τρύπαν μείζονα τοῦ πάχους τοῦ σχοινίου· τοῦτο δὲ οὐ ζητεῖ μέγαν κόπον· πόσους δὲ ἀγῶνας καὶ κόπους ἀναγκαῖον ἐστίν, ἵνα καταβάλλῃ ὁ πλούσιος καὶ ὁ ἄρχων ὁ ἐν τρυφαῖς καὶ ἐξουσίᾳ καὶ ἀναπαύσεσι ζῶν, ἵνα μὴ δουλωθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός; πόσην προσοχὴν καὶ κόπον, ἵνα μὴ πέσῃ εἰς τὴν παγίδα τῆς πλεονεξίας, ἢ τῆς φιλαργυρίας, ἢ τῆς ἀδικίας καὶ δυναστείας; πόσην ἀνδρείαν καὶ μεγαλοψυχίαν, ἵνα μὴ νικηθῇ ὑπὸ τῆς ματαιότητος τοῦ κόσμου, τῆς διὰ παντός αὐτὸν περικυκλώσεως; ἀληθῶς τοῦτο ἐστὶν ἀδύνατον χωρὶς τῆς θείας βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες, τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;

Ἐθαύμαζον, καὶ ἐξίσταντο οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ταῦτα ἀκούσαντες· ἐπειδὴ ἔβλεπον μόνον τὴν δύναμιν τῆς φύσεως, οὐκ ἐπέβλεψαν δὲ καὶ ἐπὶ τὸ κράτος καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς παντοδυνάμου χάριτος. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοὶ μὲν ἦσαν πτω-

αὐτοῦ.
11.

Ματ. 26, 41.

αὐτ. 19, 23.

24.

Κύριλλ. εἰς τὴν Σερ.

Ματ. 19, 25.

Χρυσ. εἰς
τὴν Σερ.

χοί, ὁ δὲ λόγος ἐπέβλεπεν ἐπὶ τοὺς πλου-
σίους, διὰ τί ἐξεβόησαν τὸ « τίς ἄρα δύναται
» σωθῆναι »; ἔδειξαν διὰ τούτου, ὅτι ἔκτο-
τε ἀνέλαβον τὴν ποιμαντικὴν ἐπιστασίαν
καὶ φροντίδα περὶ τῆς σωτηρίας παντὸς
τοῦ κόσμου.

Ματ. 19,
26.

Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύ-
νατον ἐστί, παρὰ δὲ θεῷ πάντα
δυνατὰ ἐστί.

Τὸ θεῖον ὄμμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τὸ
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐνατενίσαν καὶ
τὰ ζῶηρά καὶ θεοπρεπῆ αὐτοῦ λόγια ἔλυσαν
τὴν ἀπορίαν, καὶ ἔπαυσαν τὴν ἐκπληξιν
αὐτῶν. Τοῦτο δέ, λέγει, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον
εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρώπου, δυνατὸν
ἐστὶν εἰς τὸν παντοδύναμον θεόν. Ὁ μὲν
ἄνθρωπος ὁ πλούσιος, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ
πτωχός, ἰδίᾳ δυνάμει οὐ δύναται σωθῆναι,
δύναται δὲ σωθῆναι ὑπὸ τῆς παντοδυνάμου
δεξιᾶς ὀδηγούμενος καὶ βοιθούμενος.